

**የመንግስትና የግል አጋርነት አዋጅ ለማሻሻል የወጣ መመሪያ ቁጥር 242/2013 ምሥራቅ አንድ**

**ጠቅላላ ድንጋጌዎች**

**1. አወጣጥ ባለስልጣን**

የገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር በመንግስትና የግል አጋርነት አዋጅ ቁጥር 1076/2010 አንቀጽ 65(2) በተሰጠው ስልጣን መሰረት ይህን መመሪያ አወጥቷል፡፡

**2. አጭር ርዕስ**

ይህ መመሪያ “የመንግስትና የግል አጋርነት አዋጅ ለማሻሻል የወጣ መመሪያ ቁጥር 242/2013 ዓ.ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

**3. ትርጓሜ**

በአዋጁ ትርጉም የተሰጠው ቃላት በዚህ መመሪያ ውስጥ ጥቅም ላይ የዋሉ እንደሆነ ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም የተለየ ትርጉም ካልተሰጠ በስተቀር በአዋጁ የተሰጠውን ትርጉም ይይዛሉ፡፡ ከዚህ በተጨማሪ በዚህ መመሪያ ውስጥ፡-

1. “አዋጅ” ማለት የመንግስትና የግል አጋርነትን ለመጀንገግ የወጣው አዋጅ ቁጥር 1076/2010 ነው፡፡
2. “በመንግስት የሚረግ ድጋፍ” ማለት በአዋጁ አንቀጽ 47 መሠረት በመንግስት የሚገኝ ኢኮኖሚያዊ ድጋፍ ወይም ዋስትና ነው፡፡
3. “የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል ተወካይ” ማለት በፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን ውስጥ እንዲያገለግል በመገኛ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል የሚሟሉ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል ተወካይ ነው፡፡
4. “የመገኛ ፕሮጀክቶች ዝርዝር” ማለት በመገኛ አሰራር እንዲተገበሩ የታመሙ ባቸው በቅደም ተከተል የተቀመጡ ፕሮጀክቶች ዝርዝር ነው፡፡
5. “የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን” ማለት በመገኛ አዋጅ አንቀጽ 14 እና በዚህ መመሪያ አንቀጽ 9 ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት በተዋዋይ ባለስልጣን የሚቋቋም ቡድን ነው፡፡
6. “የፕሮጀክት አፈጻጸም መከታተያ ሰነድ” ማለት የፕሮጀክት አፈጻጸምን በመከታተል ተዋዋይ ባለስልጣንና የግሉ ባለሀብት በፕሮጀክት ስምምነቱ መሠረት ኃላፊነታቸውን እየተወጡ መሆኑን ለማረጋገጥ እንዲረዱ በመገኛ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል የሚገኝ ዝርዝር የፕሮጀክት አፈጻጸም መከታተያዎችን የያዘ ሰነድ ነው፡፡

**4. የተፈጻሚነት ወሰን**

ይህ መመሪያ የመንግስትና የግል አጋርነት አዋጅ ተፈጻሚ በማድረግ የመንግስትና የግል አጋርነት ፕሮጀክቶች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

**ግዕዝ ስርዓት**

**የመንግስትና የግል አጋርነት አስተዳደር**

**5. የመንግስትና የግል አጋርነት ቦርድ**

1. ቦርዱ ዘጠኝ አባላት የሚኖሩት ሲሆን ሰባቱ ከመንግስትና ሁለቱ ደግሞ ከግሉ ዘርፍ የሚወከሉ ይሆናል፡፡
2. የቦርዱ ስብሰባ በቦርዱ ወስጥ የግሉን ዘርፍ የሚወከሉ ተወካዮች እንዲሚጡ በሚደረግ የግሉ ዘርፍ ወክልና በቦርዱ ወስጥ መጸልቱን ያረጋግጣል፡-
  - ሀ/ የቦርዱ ስብሰባ በቦርዱ ወስጥ የግሉን ዘርፍ እንዲወከሉ የሚረዱ ግለሰቦች ያላቸውን ማ፣ በግል የንግድ ድርጅቶች ወስጥ ያላቸውን ተሳትፎ ወይም የኃላፊነት ደረጃ፣ በከባንያዎች ወስጥ ያላቸውን አክሲዮን ወይም ሌሎች ጥቅሞች እና የሚጠቅሙት የበጎ ፍቃድ አገልግሎት ካለ እንዲያሳወቁ ይጠይቃል፡፡
  - ለ/ በየጊዜው ሊታደስ የሚችል ሆኖ የግሉን ዘርፍ የሚወከሉ ግለሰቦች የአገልግሎት ዘመን ሦስት ዓመት ይሆናል፡፡
3. ከግል ዘርፍ የተወከሉ የቦርድ አባላት በዚህ መመሪያ አንቀጽ 29 ላይ የተጠቀሱትን የስነ-ምግባር ግዴታዎች መጠከቻው ከተረጋገጠ ያለማጠናቀቅ በማንኛውም ጊዜ ከአባልነት ሊነሱ ይችላሉ፡፡ እንዲሁም ከመንግስት የተወከሉት የቦርድ አባላት ተመሳሳይ የስነ-ምግባር ጥሰት ሰፈጽሞ በመንግስት አሰራር ስርዓት መሰረት ተጠቆ ይሆናሉ፡፡
4. የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ዋና ዳይሬክተር የቦርዱ ጸሐፊ ሆኖ ያገለግላል፡፡ በማንኛውም የቦርዱ ስብሰባዎች ላይ ደምጽ የሚያሰጥ ሆኖ ይሳተፋል፡፡

**6. የመንግስትና የግል አጋርነት ቦርድ ስብሰባ**

1. የቦርዱ ወሳኔዎች በጽሑፍ የሚደረጉ ሆነው ሁሉም የቦርድ ወሳኔዎች በስብሰባው ወቅት መተላለፍ ይኖርባቸዋል፡፡
2. ቦርዱ መደበኛ ስብሰባዎቹን በየሶስት ወሩ ያደርጋል፡፡ ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ የቦርዱ ስብሰባ በማንኛውም ጊዜ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል፡፡
3. የቦርድ ስብሰባ ማክወቂያ ደብዳቤ የስብሰባውን አጀንዳ፣ ቦታና ሰዓት መግለጽ አለበት፡፡ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ ካልተሰማገነ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 መሠረት ካልተወሰነ በስተቀር የቦርዱ ስብሰባ በገንዘብና አኮኖሚ ትብብር ሚስቴር ወስጥ ይካሄዳል፡፡
4. በቦርዱ ስብሰባዎች ላይ ስብሰባውን ጨምሮ በያንስ ስድስት የቦርዱ አባላት ከተገኙ ምልአተ ጉባኤ እንደተሟላ ይቆጥራል፡፡
5. የመንግስትን ተቋማት የሚወከሉ የቦርዱ አባላት ሚስትር ወይም የመ/ቤቱ የበላይ ኃላፊ ይሆናሉ፡፡

6. እንደየሁኔታው የቦርዱ አባላት የቦርዱ ስብሰባ ላይ በአካል ወይም ተስማሚ የኮሚቴኬሽን ቴክኖሎጂ ተጠቅሞ ገለበጥ ሆነው መሳተፍ ይችላሉ። ማንኛውም የቦርድ አባል በስብሰባ መገኘት የማይችልበት ከአቅም በላይ የሆነ ምክንያት ሲያጋጥሙ ጉዳዩን ከስብሰባው ሶስት ቀን አስቀድሞ ለቦርድ ስብሰባ ማዘዎች አለበት።
7. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (6) ቢኖርም የቦርዱ አባላት በአዋጁ አንቀጽ 18 መሰረት ፕሮጀክቶችን በሚደቅ ወደ ጨታ እንዲገቡ ወሳኔ በሚጠየቀው ስብሰባዎች ላይ በአካል መገኘት ይኖርባቸዋል። ሆኖም በአንድ ጊዜ ስብሰባ ወደ ጨታ የሚገቡ ፕሮጀክቶችን ማደቅ ካልተቻለ ማንኛውም ተስማሚ የኮሚቴኬሽን ቴክኖሎጂ ዘዴን በመጠቀም በሚደረግ ስብሰባ ወሳኔ ሊተላለፍ ይችላል።
8. እያንዳንዱ የቦርድ አባል አንድ ደምቅ ብቻ ይኖረዋል።
9. ማንኛውም የቦርድ ወሳኔ የሚተላለፈው በስብሰባው ከተገኘት አባላት በአብላጫ ደምቅ ሲደገፍ ነው። ሆኖም የአባላቱ ደምቅ እኩል በኩል የተከፈለ እንደሆነ ስብሰባው ወሳኝ ደምቅ ይኖረዋል።
10. ማንኛውም የቦርድ አባል ደምቅ በሚጠየቀው ማንኛውም ጉዳይ ላይ ቀጥተኛም ሆነ ተዘዋዋሪ ጥቅም ያለው ከሆነ ይህንኑ ለቦርዱ ስብሰባ በሚዘጋጅበት በጉዳዩ ላይ ደምቅ ከመስጠት ራሱን ማገለል አለበት።
11. ማንኛውም በቦርዱ ስብሰባ ላይ የሚሳተፍ ግለሰብ በቦርድ ስብሰባ አጋጣሚ ያወቀውን ወይም ያገኘውን መረጃ በሚጠየቀው የመጠበቅ ግዴታ አለበት።

**7. የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል**

1. የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል በአዋጁ አንቀጽ 12(2) መሰረት ለተዋዋይ ባለስልጣን የሚጠየቀው የቴክኒክ ድጋፍ የሚከተሉትን ያካትታል፡-

ሀ/ ቦርዱ በመገለጫ እንዲያዙ ለወሰናቸው ፕሮጀክቶች ከተዋዋይ ባለስልጣን ጋር በመተባበር አስፈላጊ የትራንዛክሽን አሜሪካዎች እንዲኖሩት እገዛ ያደርጋል፤

ለ/ በፕሮጀክት አስተዳደር በድን ወስጥ ከፕሮጀክት ዝግጅት እስከ አፈጻጸም ሂደት ወስጥ በንቃት የሚሳተፍ የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል ተወካይ የሚሆን ባለሙያ ይመድባል፤

ሐ/ በተዋዋይ ባለስልጣን የፕሮጀክት በድን ወስጥ የተመደበው የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል ተወካይ የተጠለበጡን ኃላፊነት በተገቢው ሁኔታ እንዲወጣ አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል ይከታተላል፤

መ/ የፕሮጀክት ስምምነትና የጨታ ሰነዶች ዝግጅት ላይ ተዋዋይ ባለስልጣኑ በትራንዛክሽን አሜሪካዎች በመደገፍ እንዲያዘጋጁ ያደርጋል፤ የሰነዶቹን ጥራት ያረጋግጣል።

ሠ/ ለፕሮጀክቱ የተመደቡ ትራንዛክሽን አሜሪካዎች ለተዋዋይ ባለስልጣንና ለመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል ወቅታዊና መጠበቅ ሪፖርት እያደረጉ መሆኑን ይከታተላል፤

ረ/ የመገለጫ ፕሮጀክት ለአሸናፊው የግል ባለሀብት ከተላለፈ በኋላ የመገለጫ ፕሮጀክት አስተዳደር በድን የፕሮጀክት ስምምነት ሰነዶችን በትክክል መረጋገጥ እንዲሁም

የፕሮጀክት ስምምነትን ለመፈጸም አስፈላጊ ድጋፍና እገዛዎች መስጠቱን ያረጋግጣል፡፡

2. የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል የግል ባለሀብትን በሚጥጥበት ወቅት፡ -

ሀ/ በተዘጋጀው የፕሮጀክት ስምምነት ሰነድና እና የጨታ ሰነድ በመጠቀም ማንኛውም የሚጣረኙ ሂደት ጥራቱን የጠበቀ መሆኑን ያረጋግጣል፤

ለ/ አግባብነት ያላቸው የተዋዋይ ባለስልጣን ፍላጎትና ጥያቄዎች በሁሉም የግል ባለሀብት ሚጣረኞች ወስጥ ግምት ወስጥ መግባታቸውን ያረጋግጣል፤

ሐ/ ተዋዋይ ባለስልጣኑ የግል ባለሀብቱን በመሚጣጥ ሂደት ወስጥ ሙሉ ተሳትፎ እንዲኖረው ያመቻቻል፤ መተካኝም ያረጋግጣል፤

መ/ ከተወዳዳሪ የግል ባለሀብቶች ጋር በሚደረግ ወይይት ማሻሻያ በጨታ ሰነድ ላይ በማኖር ማሻሻያ ላይ የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን ተሳትፎ እንዲያደርግ ያመቻቻል፤

**8. ሜሞራንዳ**

1. የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል የመንግስትና የግል አጋርነት አተገባበርን ለማረጋገጥ የሚያደግግ ማሞላላት ቢያንስ የሚከተሉትን መሰረታዊ ጉዳዮች ማሳተፍ አለባቸው፡፡

ሀ/ በመገኛ ለታቀፉ የሚሹ ፕሮጀክቶች የሚያደግግ የሚረጋገጡትን መመዘኛ (Project Screening Criteria) ፤

ለ/ የአዋጅነት ጥናቶች የሚመጡ መረጃዎች መለኪያዎች (Project Feasibility and Appraisal Criteria)፤

ሐ/ ለገንዘብ ተመጣጣኝ ዋጋ መገኘቱ የሚያረጋግጡትን መመዘኛ (Value for Money)፤

መ/ የመንግስትን ድጋፍ ለመጠየቅ የሚያስችሉ መሰረታዊ ስራዎች፤

ሠ/ ጥጭል የፕሮጀክት ስምምነቶች ፤

ረ/ የመገኛ ኮንትራት አስተዳደር አሰራሮች፤

2. የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል የመገኛ የፕሮጀክቶች ዝግጅትና አፈጻጸም ግምገማን መሠረት በሚደረግ የሚያደግግ ማሞላላት በየጊዜው ማሻሻል አለበት፡፡

3. የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል የሚያደግግ ማሞላላት ለባለድርሻ አካላት በቀላሉ ተደራሽ ማድረግ ይኖርበታል፡፡

**ግዕዝ ስም  
የተዋዋይ ባለስልጣን ተግባርና ኃላፊነት**

**9. ተዋዋይ ባለስልጣን**

1. በመገኛ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት ቦርዱ አንድን ፕሮጀክት በመገኛ አሰራር እንዲተገበር ከፈቀደ በኋላ ተዋዋይ ባለስልጣን የመገኛ ፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን ያቋቁማል፡፡ የመገኛ ፕሮጀክት አስተዳደር ቡድንን በማቋቋም ረገድ የተዋዋይ ባለስልጣኑ፡ -

ሀ/ የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድንን ለማቋቋም አስፈላጊ ድጋፍ እንዲሰጠውና እንዲሁም ተወካይ እንዲሆኑት የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራልን ይጠይቃል፤

ለ/ ከራሱ ባለሙያዎች የፋይናንስ፣ የቴክኒክ፣ የሕግ እንዲሁም ፕሮጀክቱን ለማዘጋጀት፣ ለመከተዳደርና ለመተግባር ዕውቀትና ክህሎት ያላቸውን ባለሙያዎች ይመርጣል፤ ይመድባል፤

ሐ/ ለፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን ከተመዘኑት ባለሙያዎች መካከል በዋናነት የፕሮጀክት ዝግጅት ሥራዎች ላይ ወሳኔዎችን የሚገኙ የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን መ ይሰይማል፤

መ/ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ለመገኛ ፕሮጀክት ስራ በመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ሰፊቀድ የመገኛ ትራንዛክሽን አሜሪካውያን ለመቆጣጠር የሚሰጠውን የፋይናንሻል፣ ቴክኒካልና የሕግ ክህሎት ያለውን ባለሙያ በመቅጠር ለየሰራ ይችላል ወይም ተጨማሪ አሜሪካ ሊቀጥር ወይም ሊመድብ ይችላል፡፡

2. ተዋዋይ ባለስልጣኑ የፕሮጀክቱን አፈጻጸም ለማስለጥ የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን በሚቋቋምበት ወቅት እንደአስፈላጊነቱ ጉዳዩ የሚጠላከታቸውን የሌሎች ቁልፍ ባለድርሻ ተቋማት ተወካይ ሊያካትት ይችላል፡፡ ባለሙያዎቹ ቋሚ የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን አባል ሳይሆኑ ቴክኒካል ዕውቀታቸው ሲፈለግ በተለያዩ ስብሰባዎች ላይ እንዲሳተፉ ማድረግ ይችላል፡፡

3. ተዋዋይ ባለስልጣኑ በመገኛ አዋጅ መሰረት የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድኑ የተሰጠውን ኃላፊነት መወጣቱን በየጊዜው በመከታተል ሚጋገጥ አለበት፡፡

4. ተዋዋይ ባለስልጣኑ በመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል በኩል የተላከለትን የፕሮጀክት ስምምነት ከሚረሙበት አስፈላጊ የሆኑ የሚጠይቁ ሥራዎችን የሚከናወኑ ኃላፊነት አለበት፡፡

**10. የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን**

1. የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድኑ በመገኛ ፕሮጀክት ዝግጅት ወቅት በየጊዜው ስብሰባ በማድረግ በፕሮጀክት አዋጅ ት እና ሌሎች ጥናቶች እንዲሁም በፕሮጀክት ቅርፅ ዝግጅት፣ በፕሮጀክት ስምምነቶች ዝግጅት እና ጨታ ሰነድ ዝግጅት እንዲሁም በስራ ላይ ባለው የመገኛ ፕሮጀክት አፈጻጸም ላይ ወይይት ማድረግ አለበት፡፡

2. የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድኑ በሚወጣው የስብሰባ ሚህ ግብር መሰረት መሰብሰብ የሚችል ሆኖ ፡-

ሀ/ ሁሉም የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን አባላት መገኘት እንዲችሉ የቡድን መው ቀደም ብሎ ስለሚኖሩ ስብሰባዎች በአግባቡ ማስወቅ አለበት፤

ለ/ ሁሉም የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን አባላት በሁሉም ወይይቶች ላይ በተከታታይ መሳተፍ ያለባቸው ሲሆን፤ ከአቅም በላይ የሆነ ችግር ሲያጋጥም ለቡድን መው ማስታወቅ አለባቸው፤

ሐ/ የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን አባላት የጥቅም ግጭት በፕሮጀክት ዝግጅትና ትግበራ ወቅት የሚኖር ከሆነ ወይም እንደሚኖር ከተገመተ ወይም እንዳለ ካወቁ ወዲያው ለቡድን መው በማስወቅ በጉዳዩ ላይ ስለሚኖራቸው ተሳትፎ የቡድኑን ምክር ወይም ወሳኔ ማገኘት ይኖርባቸዋል፡፡

3. የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን እንደሁኔታው በመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል እና በትራንዛክሽን አሜሪካውያን በመታገዝ የጨታ ሰነድ እና የፕሮጀክት ስምምነት ማዘጋጀት አለበት፡፡
4. የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን በትራንዛክሽን አሜሪካውያን የተዘጋጁ ከፕሮጀክት ዝግጅት ጋር የተገናኙ ሰነዶችን ወይም የሞዘር ሀሳቦችን በመገምገም ለተዋዋይ ባለስልጣኑ ወይም ለመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ያቀርባል፡፡
5. የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን አባላት የተሰጣቸውን የፕሮጀክት መረጃዎች በመስጠት የመጠቀስ ኃላፊነት አለባቸው፡፡
6. በመገለጫ አዋጅ ውስጥ ከተዘረዘሩት ኃላፊዎች በተጨማሪ የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን ፕሮጀክቱ በተያዘለት ዕቅድ መሰረት እየሰራ መሆኑንና ተዋዋይ ባለስልጣኑም ሆነ የግል ባለሀብቱ በፕሮጀክት ስምምነቱ መሠረት ኃላፊነታቸውን መወጣታቸውን ለሚጋገጥ የሚዳ የፕሮጀክት አፈጻጸም መከታተያ ሰነድ ያዘጋጃል፤ የሰነዱ ይዘትና ጥራት በመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል እንዲረጋገጥ ይደረጋል፤ በሰነዱ መሰረት የተዘጋጀውን ሪፖርት ለተዋዋይ ባለስልጣኑና ለመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ያቀርባል፡፡
7. የፕሮጀክት ስምምነት ከተፈረመ በኋላ ተዋዋይ ባለስልጣኑ እንደገና በፕሮጀክት ስምምነቱ ላይ መደራደር የሚያስፈልግበት ሁኔታ ቢያገጥም የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን የድርድሩን አስፈላጊነትና ወጠክ የሚያስከትለውን ለውጥ ለመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ማዘወቅ አለበት፡፡ በመገለጫ አዋጅ አንቀጽ 9 ንዑስ ቁጥር 1 (ሐ) መሠረት የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ይህንኑ ለቦርዱ አቅርቦ ማስጸደቅ አለበት፡፡

**ምህራፍ አራት**

**የመንግስትና የግል አጋርነት ዝግጅትና የሚጸደቅ ሂደት**

**11. ፕሮጀክቶችን የመለየት ስራ**

1. በመሠረተ-ልማት ዕቅድ ወይም በህዝብ አገልግሎት ማሳተፊ ሂደት ውስጥ ከግል ባለሀብት ጋር በመገለጫ እንዲተገበሩ የሚያስፈልጉ ፕሮጀክቶችን፤ ተዋዋይ ባለስልጣኑ ወይም መንግስታዊ ተቋም ወይም የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል በመለየት ማቅረብ ይችላሉ፡፡
2. የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል በመገለጫ ስልት ለተገበሩ የሚቻሉትን ፕሮጀክቶች ዝርዝር በቅደም ተከተል ይይዛል፤ ከተዋዋይ ባለስልጣኑ ወይም ከሌሎች መንግስት ተቋማት የተገኘውን መረጃ በመጠቀም የፕሮጀክቶች ወቅታዊ መረጃ ይይዛል፡፡
3. የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል በመገለጫ እንዲያዙ የሚያስፈልጉ ፕሮጀክቶችን በተቀመጠው መዛኛ መሰረት በመለየት ለቦርዱ ይህንኑ በማቅረብ የመገለጫ ፕሮጀክቶች ዝርዝር ውስጥ እንዲካተቱ በመወሰን ያቀርባል፡፡ የመገለጫ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ይህንን ሰያደርግ ለዚህ ተግባር የወጣውን የአሰራር ስርዓት ይከተላል፡፡

**12. ቦርድ ስለሚገጥ የቅድሚያ ፈቃድ**

1. በመገለጫ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት ቦርዱ ማንኛውንም ፕሮጀክት በመገለጫ መልክ እንዲተገበር ሲፈቅድ የሚከተሉትን ነጥቦች ከግምት ውስጥ ያስገባል፡-  
 ሀ/ ፕሮጀክቱ ከኢትዮጵያ ልማት ፖሊሲ ዓላማዎች ጋር የተጣጠመ መሆኑን፤

- ለ/ ፕሮጀክቱ ለሚያስገኘው ምርት ወይም አገልግሎት በቂ ፍላጎት መኖሩን፤
  - ሐ/ ፕሮጀክቱ ትርጉም ያለው ህዝባዊ ጠቀሜታ የሚያስገኝ መሆኑን፤ በመንግስት ከሚከተለው ይልቅ በግሉ ዘርፍ ቢያዝ የተሻለ መሆኑንና እንዲሁም ተገቢውን የፕሮጀክት ስጋቶች ለግል ባለሀብቱ ለማስተላለፍ ዕድል የሚሰጥ መሆኑን፤
  - መ/ ፕሮጀክቱ ለገንዘብ ተመጠኝ ዋጋ ማሳገጥን (Value for Money)፤
  - ሠ/ የሚጠበቀውን የመንግስት ድጋፍ ጨምሮ ለፕሮጀክቱ በቂ የፋይናንስ ሀብት መቅረብ የሚችል መሆኑን፤ እና
  - ረ/ ተዋዋይ ባለስልጣን ፕሮጀክቱን ለማዘጋጀት እና ተግባራዊ ለማድረግ በቂ ሀብትና አቅም ያለው መሆኑን፤
2. በርዱ ፕሮጀክቶች በመገኘት እንዲተገበሩ ሲፈቅድ ከዚህ በታች በተዘረዘሩት ሁኔታዎች ሳይወሰን በፕሮጀክት ዝግጅት ሂደት መጸጸት ስለማይችሉ ሀኪም ለወሰን ይችላል፤
- ሀ/ የፕሮጀክት አስተዳደር በድኑ የመገኘት ፕሮጀክትን በሚዘጋጀበት ወቅት ለከተላቸው የሚገቡ ሁኔታዎችን፤
  - ለ/ በተዋዋይ ባለስልጣን ስር ለሚቋቋም የፕሮጀክት አስተዳደር በድን ስለሚሰፈልገው የሰው ሀብትና የሜ ስብጥር ፤

**13. የአዋጅ ት ጥናት**

1. ተዋዋይ ባለስልጣኑ የአዋጅ ት ጥናቱን የሚዘጋጀው የመንግስትና የግል አጋርነት ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ባወጣው የመገኘት ማኑዋል መሠረት ነው፡፡
2. በመገኘት አዋጅ አንቀጽ 17 (2) ከተዘረዘሩት ጉዳዮች በተጨማሪ የፕሮጀክት አስተዳደር በድን የሀገር ወስጥ የግል ባለሀብት በማንኛውም የመገኘት ፕሮጀክት ላይ የሚተፋበትን አሜሪካ ስለመኖሩ ይገመገማል፡፡
3. በአዋጅ ት ጥናት ወጠት መሰረት፤ የመገኘት ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ከሚስቴሩና ከኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ጋር በመተባበር የመገኘት ፕሮጀክቶችን ለመተባበር ታሳቢ የሆኑ ግዴታዎች ትንታኔ ከሌሎች ፕሮጀክቶች ጋር በማጻጸርና ከፋይናንስ ግዴታዎች ጋር በተያያዘ ለያጋጥሙ የሚሆኑ ተግዳሮቶችን በሚሰሩ መልኩ ያዘጋጃል፡፡
4. ከተዋዋይ ባለስልጣን የሚቀርብ የመገኘት አዋጅ ት ጥናት፤ በመገኘት ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ተገምግሞ ከወሳኔ ሀሳብ ጋር ለቦርድ ወሳኔ መቅረብ አለበት፡፡

**14. ወደ ጨታ ለመግባት በቦርዱ ስለሚደረግ**

1. በአዋጁ አንቀጽ 18 መሰረት ተዋዋይ ባለስልጣን ለሚከናወነው ፕሮጀክት የግል ባለሀብት ለመሚገኝ ጨታ እንዲወጣ በቦርዱ ለሚደረግ በመገኘት ማኑዋል መሰረት አዘጋጅቶ

ከሚቀርበው ደረጃውን የጠበቀ የአዋጅ ትጥቅ በተጨማሪ የሚከተሉትን ሰነዶች አሟልቶ ማቅረብ አለበት፡ -

ሀ/ ፕሮጀክቱን የሚፈጸመው የግል ባለሀብት የሚሟላበትን የጨታ ዕቅድ ጨታው የሚፀጸምበትን ሂደት ከሚገልጽ ሰነድ ጋር፣ የፕሮጀክቱ ስምምነት የሚላከረትባቸውን ዋና ዋና የወል ቃላቶችና ሁኔታዎች (Heads of terms for Project) ወይም የፕሮጀክት ስምምነቱን ረቂቅ ሰነድ፣

ለ/ የፕሮጀክት ስምምነቱ ከሚረጋገጠው በፊት ለፕሮጀክቱ አፈፃፀም የሚስፈልጉ አግባብ ካላቸው የመንግስት አካላት የተሰጡ የፈቃድ ሰነዶች፣

ሐ/ የአዋጅ ትጥቱ ከሚደቀው በፊት እንደ ፕሮጀክቱ ባህሪ ለረገገው የሚባቸው ልዩ ሁኔታዎች ካሉ በተዋዋይ ባለስልጣን በኩል ታይተው ስለሚገኙባቸው የሚገልጹ ሰነዶች፣

2. የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ተዋዋይ ባለስልጣን በቦርዱ እንዲጸድቅለት ያቀረበውን የአዋጅ ትጥቅ በመገምገም ለቦርዱ በሚቀርበው የወሳኔ ሀሳብ የሚከተሉት ነጥቦች መከተሉቸውን ማረጋገጥ አለበት፡ -

ሀ/ በተዋዋይ ባለሥልጣን የቀረበው የአዋጅ ትጥቅ አግባብነት ባላቸው ሰነዶች የተደገፈና በዚህ መሰረት ፕሮጀክቱ በመገኛ ማዕቀፍ ቢሰራ የሚቀጣ መሆኑን፤

ለ/ እንደፕሮጀክቱ ባህሪ የግል ባለሀብቱን ለመሟላት ተገቢ የሆነውን የግል ባለሀብት መሟላት ዘዴ ወይም የጨታ ዕቅድ በተጨማሪ አስረጂ ነጥቦች ተደግፎ የቀረበ መሆኑን ፣

ሐ/ የግል ባለሀብቱ የሚሟላቸው ዋና ዋና የግምገማ መስፈርቶች እንዲሁም እንደአግባብነቱ የፕሮጀክት ስምምነቱ የሚላከረትባቸውን መሰረታዊ የወል ቃላቶችና ሁኔታዎች ማከተቱን፡፡

3. ፕሮጀክቱ በሚደቅበት ወቅት ተዋዋይ ባለስልጣን በቦርዱ ስብሰባ ላይ ተገኝቶ ፕሮጀክቱን ለቦርዱ ማስረዳት እንዲሁም ከቦርዱ ለማቅረብ ተያቄዎች ላይ መልስ የመስጠት መብት ይኖረዋል፡፡

4. የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል የጨታ ሂደቱን እንዲያካሄድ ሲፈቀድለት፣ በመገኛ አዋጅ አንቀጽ 18 (4) መሠረት ቦርዱ ከሚላከተው የመንግስት ተቋም የመንግስት ድጋፍ ወይም ዋስትና መገኘቱን በማረጋገጥ ጨታውን እንዲያወጣ ካልፈቀደ በስተቀር የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ጨታ ማወጣት አይችልም፡፡

5. በጨታ ወቅት ወይም የፕሮጀክት ስምምነቱ ከተፈረመ በኋላ በድርድር የፕሮጀክቱ ቅርፅ ትርጉም ባለው መልኩ የማቀደም ከሆነ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል የተዋዋይ ባለስልጣኑን የፕሮጀክት አስተዳደር ቡድን በማስተናገድ የለውጠኛ ተፅዕኖ በሚገኝበት መልኩ በጥልቀት ተንትኖ ለቦርዱ ወሳኔ ማቅረብ ይጠበቅበታል፡፡

**15. የመንግስት ድጋፍ**

ለፕሮጀክት ስምምነት በመገኛ አዋጅ አንቀጽ 47 መሠረት የመንግስት ድጋፍ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ እንዲሁም በሕግ የተጣለ የመንግስት ድጋፍ በሚላከተው የመንግስት ባለስልጣን የሚገለጽ ግዴታ እስከሌለ ድረስ ቦርዱ በመገኛ አዋጅ አንቀጽ 18 እና 32 መሰረት የመገኛ



ፕሮጀክትን ማድረግ በራሱ ተፈላጊውን የመንግስት ድጋፍ እንደሚጠይቅ ተደርጎ ሊወሰድ ይችላል፡፡

**ምራፍ አምስት**  
**የግል ባለሀብትን ስለመረጥ**

**16. ብቃት ማረጋገጥ**

1. ፕሮጀክቱን ለማስፈጸም ከግል ባለሀብቱ የሚፈለገውን ብቃት ለማስታወቅና የተቻለውን ያህል ተጫዥ ለመጋበዝ ሰፊ ሽፋን ባለው ጋዜጣ የጥሪ ማስታወቂያ ቢያንስ አንድ ጊዜ መወጣት ይኖርበታል፡፡ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ይህንኑ ጥሪ በራሱ፣ በሚስቴር መ/ቤቱ እንዲሁም በተዋዋይ ባለስልጣኑ ድህረ-ገጽ ላይ ማወጣት አለበት፡፡
2. የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ከጋዜጣ ጥሪ በተጨማሪ ለመጫወት እንደሚችሉ ለይቶ ለሚገኙት ተጫዥ ጥሪውን በቀጥታ መክ ይችላል፡፡
3. የብቃት ማረጋገጫ ጥያቄ ይዘት ቢያንስ የሚከተሉትን ጉዳዮች ሊያካትት ይገባል፡-
  - ሀ/ ከፕሮጀክቱ ጋር የተገናኙ አጠቃላይ ሚጃዎችን፤
  - ለ/ ለፕሮጀክቱ መሰረታዊ የሆኑ ጉዳዮች፣ ለምሳሌ ከፕሮጀክቱ የሚከበቀው አገልግሎት እና ለፕሮጀክቱ የሚያስፈልገው ፋይናንስ የሚቀርብበት ሁኔታ፤
  - ሐ/ የሚታወቅ ከሆነ የፕሮጀክት ስምምነቱ የሚሰጠው ሰነድ ዋና ዋና የወል ቃላት፤
  - መ/ የቅድመ-ብቃት ማረጋገጫ መስፈርቶች እና፤
  - ሠ/ የብቃት ማረጋገጫ የሚቀርብበት አኳኋንና የሚቀረበው ቀን ገደብን፡፡

**17. የቅድመ-ብቃት ማረጋገጫ መስፈርቶች**

1. በብቃት ማረጋገጫ መጠየቂያ ወስጥ የሚከተሉት የቅድመ-ብቃት ማረጋገጫ መስፈርቶች ቢያንስ የሚከተሉትን ነጥቦች ሊይዙ ይገባል፡፡
  - ሀ/ በማንኛውም የፕሮጀክቱ አፈፃፀም ደረጃ ሥራውን በአግባቡ ማከናወን የሚያስችል በቂ የጭንቀት እና የቴክኒክ ብቃት ያላቸው ባለሙያዎች መኖራቸውን፤
  - ለ/ የፕሮጀክቱን የፋይናንስ አስተዳደር መሥሪያ የሚያስችል ብቃት እና የፕሮጀክቱን የፋይናንስ ፍላጎት በዘላቂነት ማሟላት የሚያስችል አቅም፤
  - ሐ/ አስፈላጊ አስተዳደራዊ እና ድርጅታዊ አቅም፣ አስተማማኝነት እና ልምድ፣ ቀደም ሲል ተመሳሳይ የመሰረተ ልማት ግንባታና የህዝብ አገልግሎት አሰጣጥ ስራዎች ላይ ያለን ልምድ፡፡
2. የብቃት መጠየቂያዎች በሚከተሉት መሰረት በማስረጃ ማረጋገጥ አለባቸው፡-
  - ሀ/ የቴክኒክ፣ የፋይናንስና የሥራ አሰጣጥ ብቃት በሚጠይቁ ተመሳሳይ ፕሮጀክቶች አፈፃፀም ጋር የተያያዘ ቀዳሚ የሥራ ልምድ ማስረጃ፤
  - ለ/ የፋይናንስ አቅምን በተመለከተ የከባኝነት የተጣራ ዋጋ (net worth)፣ የተጣራ ገቢ (net turnover) ወይም ሌሎች አስፈላጊ የፋይናንስ

መስፈርቶች፣ በአዲት የተረጋገጡ የሂሳብ መግለጫዎች ወይም ሌሎች አግባብነት ያላቸው የፋይናንስ ሰነዶች፤

ሐ/ የመግአ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል አስፈላጊ ናቸው ያላቸው ሌሎች መስፈርቶች፤

3. ለዓይነተኛ የመግአ ፕሮጀክቶች በተለይ የሚያስፈልጉ የቅድመ-ብቃት ሚጋገጫ መስፈርቶች የመግአ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል በሚወጣው ማኑዋል ውስጥ በዝርዝር ይቀመጣሉ፡፡

**18. የመዳደሪያ ሀሳብ ስለመጠየቅ**

1. በመግአ አዋጅ ውስጥ ከተዘረዘሩት በተጨማሪ የመዳደሪያ ሀሳብ፡ -

ሀ/ መከተል የሚባወጥ የግል ባለሀብት አመራር ሂደት በግልፅ ማስቀመጥ አለበት፤

ለ/ እንዳስፈላጊነቱ ተጨማሪ በጨታ ማቅረቢያ ነጥቦችና በፕሮጀክት ስምምነቶች ላይ አስተያየት የሚሰጡትን ሂደት በግልጽ ማየት አለበት፤

ሐ/ ተጨማሪ ማሰራሪያ የሚጠይቁበትን ጊዜ እና ሂደት መግለጽ አለበት፤

መ/ ተጨማሪ ሊያሟሉ የሚገባቸውን መሰረታዊ መዝገቦችና ሁኔታዎችን ማየት አለበት፤

ሠ/ የቴክኒክና ፋይናንስ መዳደሪያ ሀሳብ አቀራረብ ወጥነት እንዲኖረው ማድረግ አለበት፤

ረ/ የመዳደሪያ ሀሳብ የማቅረብበትን ጊዜና ቦታ በግልጽ ማጠቃለያ አለበት፤

ሰ/ ግልጽ ያልሆኑ ጉዳዮች ካሉ ተጨማሪ ሚጃ ወይም ማሰራሪያ የሚገኝበትን አድራሻ ማስቀመጥ አለበት፤

ሸ) የቴክኒክና የፋይናንስ መዳደሪያ ሀሳቦች የማቅረብበትን መንገድና የግምገማ ስርዓቱን ግልጽ ማድረግ አለበት፡፡

**19. የጨታ ዋስትና**

1. የመግአ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ተጨማሪ የጨታ ዋስትና እንዲያቀርቡ ማጠየቅ አለበት፡፡

2. የመግአ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ለጨታ ዋስትና የተጠየቀው ዓይነት፣ ቅርፅ፣ ማጠን እና ሌሎች ዋና ዋና ጉዳዮች በገበያ ልምድ ውስጥ የሚታወቁ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለበት፡፡

3. የጨታ ማስከበሪያ ዋስትናው ማጠን ተጨማሪ የተሳተፉበትን ጨታ እንዲያከብሩ የሚገባ ሆኖ፣ የመጨቻ ዋጋ በማክር ተሳታፊዎችን እንዳይሳተፉ የሚደርግ ወይም አላግባብ ለጨታ ዝግጅት ተጨማሪ የሚወጡትን ወጪ በማክር እንዳይሳተፉ የሚደርግ መሆን የለበትም፡፡

4. አንድ ተጨማሪ ከዚህ በታች በተመለከቱት ሁኔታዎች ካልሆነ በስተቀር ያስያዘው የጨታ ማስከበሪያ ዋስትና ሊወሰድበት አይችልም፡ -

ሀ/ የመዳደሪያው ሀሳቡ ማረከቢያ ቀን-ገደብ ከተጠናቀቀ በኋላ የመጫቻ ሰነዱን ማሰብ በመደብር ከወደደሩ መውጣት ወይም ባቀረበው የመዳደሪያ ሀሳብ ላይ ማሻሻያ ማድረግ፤

ለ/ በመገኛ አዋጅ አንቀጽ 31 መሠረት የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል አስፈላጊነቱን በምንም በምደባ ጥሪ መሰረት ቀርቦ ድርድር ለማድረግ አለመቻል፤

ሐ/ ተጫቾ አሸናፊነቱ ከተገለጸለት በኋላ የመንግስት የግል አጋርነት ስምምነትን እንዲፈረም ሲጠየቅ በተወሰነው ጊዜ ቀርቦ ሳይፈረም ቢቀር ወይም ፤

መ/ አሸናፊነቱ ከተገለጸለት በኋላ የፕሮጀክት ስምምነት ግዴታውን ለመውጣት የሚጠየቀውን የሥራ አፈፃፀም ዋስትና ያላቀረበ እንደሆነ ወይም የፕሮጀክት ስምምነቱ ከመፈረሙ በፊት በመዳደሪያ ሀሳብ መጠየቂያ የተገለፀውን ሌላ ማንኛውንም ቅድመ ሁኔታ ያላሟላ እንደሆነ ፤

**20. የመዳደሪያ ሀሳቦችን ስለመገምገም**

1. የቴክኒካዊ መዳደሪያ ሀሳብ ግምገማ እና የመዳደሪያ መስፈርቶች ቢያንስ የሚከተሉትን ማከተት አለባቸው፤

- ሀ/ ቴክኒካዊ ብቃት፤
- ለ/ ከአካባቢ ጥበቃ መዝናኛዎች ጋር መጠገን፤
- ሐ/ ሊተገበር የሚችል መሆኑ፤
- መ/ የአገልግሎቱን ወይም ምርቱን ጥራት እና ቀጣይነት ለሚረጋገጥ የሚጠበቅ እርምጃዎችን ያካተተ መሆኑ፤

2. የፋይናንስ መዳደሪያ ሀሳቦችን ለመገምገም ለመዳደር የሚደሩ መስፈርቶች በፕሮጀክቱ ዓይነት ላይ የተመሰረቱ ይሆናል፡፡ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ለዚህ አፈፃፀም ዝርዝር ማኩዋል ያወጣል፡፡

3. የሀገር ወስጥ ተሳትፎን ለማረጋገጥ ሲባል የሀገር ወስጥ ባለሀብት የካፒታል ድርሻ ከ 50% የሚበልጥ ሆኖ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሁኔታዎች ሲሟሉ በመገኛ ፕሮጀክት መሳተፍ ለሚፈልግ ከባንያ ተወዳዳሪዎች በሚቀርቡት የፋይናንስ መዳደሪያ ሀሳብ ግምገማ ነጥብ ወስጥ እስከ 7% (ሰባት በመቶ) ልዩ አስተያየት እንደሚደረግ በመዳደሪያ ሀሳብ መጠየቂያ ጥሪ ሊገለጽ ይችላል፡፡

- ሀ/ ግንባታን የሚካትት ፕሮጀክት ሲሆን ቢያንስ 30% ጥሬ ዕቃ ከኢትዮጵያ የሚጠቀም ከሆነና ከጠቅላላ ሰራተኞቹ 50% ኢትዮጵያውያን ሰራተኞችን ከሆኑ፤
- ለ/ በከባንያው አሜር ከሚተፉት ሰዎች ከ50% የሚበልጡት ኢትዮጵያውያን ሲሆኑ ፡፡
- ሐ/ ግንባታን የሚካትት ፕሮጀክት ሲሆን እንደ ፕሮጀክቱ ዓይነት የልዩ አስተያየት ተጠቃሚ ለመሆን የሚጠየቀው መስፈርት በመዳደሪያ ሀሳብ መጠየቂያ ጥሪ የሚጠበቅ ይሆናል፡፡

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 እና 3 የተመለከቱት ቅድመ ሁኔታዎች ከተሟሉ ከአገር ወስጥ ባለሀብቶች ጋር ጥምረት የሚፈጥሩ የወጭ ሀገር ባለሀብቶች የልዩ አስተያየት ተጠቃሚ ይሆናሉ፡፡

**21. አሸናፊውን ስለማዘዎትና ስምምነት ስለሚፈረም**

1. በዚህ መሠረት አንቀጽ 30 መሠረት የመገኘት ደረጃ ያላደራሰቡት ጄኔራል ስለጨታው ወጠቱ ለተጨማሪ ካሳወቀበት ቀን ጀምሮ እስከ ሰባት ቀን ድረስ ተዋዋይ ባለስልጣን የፕሮጀክት ስምምነት ማረጋገጫ የለበትም፡፡
2. የመንግስትና የግል አጋርነት ስምምነት በሚፈረምበት ወቅት የመገኘት ደረጃ ያላደራሰቡት ጄኔራል የጨታውን ወጠቱ በሀገር ደረጃ በሚከሰቱ ጋዜጣዎች አመቺ በሆነ የህዝብ መገናኛ ማዘጋጀት የኮንትራቱን ዓላማ፣ የተዋዋሪው ስም፣ የክፍያው ሁኔታና ዋና ዋና የስምምነቱ ገጽታዎችን ማዘታወቅ ይኖርበታል፡፡ የመገኘት ደረጃ ያላደራሰቡት ጄኔራል ይህን ማረጋገጫ በራሱና በሚከተሉት ድህረ-ገጽ ላይ ያወጣል፡፡
3. የመገኘት ደረጃ ያላደራሰቡት ጄኔራል እና ተዋዋይ ባለስልጣን ተጨማሪ በመሆኑ ወል የመስጠት ሂደትን በተመለከተ ተገቢውን ማረጋገጫ ማዘጋጀት አለባቸው፡፡

**ምሳሌ ስድስት**

**በወደድር ላይ የተመሠረተ ወይይት**

**22. በወደድር ላይ የተመሠረተ ወይይት ለመጠቀም ሊሟሉ የሚገቡ ቅድመ ሁኔታዎች**

በመገኘት አዋጅ አንቀጽ 37 (1) መሰረት በወይይት ላይ የተመሠረተ ወደድርን ለመጠቀም አንድ ፕሮጀክት ወሰን-በስጦት ነው የሚጠበቀው ተዋዋይ ባለስልጣኑ እና የመገኘት ደረጃ ያላደራሰቡት ጄኔራል ፡-

1. የየራሳቸውን ፍላጎት ወይም ዓላማ ለማሟላት ወይም ለማከናወን መጠቀም ስለማይቻላቸው ቴክኒካዊ ዘዴዎችን በተጨማሪ አብራርተው ማቅረብ ካልቻሉ እና/ወይም
2. የፕሮጀክቱን ሕጋዊ እና/ወይም የፋይናንስ ስርዓት በተጨማሪ መወሰን ያልቻሉ ሲሆን ነው፡፡

**ምሳሌ ስባት**

**ቀጥታ ድርድር**

**23. ለቀጥታ ድርድር ሊሟሉ የሚገቡ ቅድመ-ሁኔታዎች**

በመገኘት አዋጅ በአንቀጽ 39 የተደነገጉትን ሌሎች ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው በመገኘት አዋጅ አንቀጽ 39 ንዑስ ቁጥር 1(ለ) እና (ረ) መሠረት የመገኘት ደረጃ ያላደራሰቡት ጄኔራል በቦርድ ሰፈቀድ በመንግስትና የግል አጋርነት ስምምነት ላይ በቀጥታ ለመደራደር የሚከተሉትን ቅድመ-ሁኔታዎች ማሟላት አለባቸው፡፡

1. ፕሮጀክቱ እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ ጊዜ ወስጥ የሚጠናቀቅ እና ያስከትላል ተብሎ የሚመቻው የሚሻ ኢንቨስትመንት ወጪ ከመቶ አርባ ሚሊዮን ብር የሚበልጥ ከሆነ፤

2. ፕሮጀክቱ ከኢንዱስትሪያል እና ከሌላ የኢንቨስትመንት ስራ ጋር ተያያዥ ከሆነ እና አገልግሎቱ በኢንዱስትሪ ወይም የኢንቨስትመንት ስራው በተሰማራው ባለሀብት መካከል ያለበትና ሌሎች ተጨባጭ በፕሮጀክቱ የመተካታ ፍላጎት ይኖራቸዋል ወይም በፕሮጀክቱ የሚተፋብት የተሻለ አሜሌታ ይዘው ይቀርባሉ ተብሎ የሚታመን ሲሆን ነው፡፡ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል አቅም ያላቸው የግል ባለሀብቶች ፍላጎታቸውን የሚልጽ ደብዳቤ፣ የመዳደሪያ ዋጋ ወይም ሌሎች ፍላጎቶችን እንዲገልጹ የጋበዛቸው ስለመሆኑ የሚሳይ ማረጃና የተሰጠውን ምላሽ በመተንተን ለመገኛ ቦርድ ያቀርባል፡፡ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል በተመሳሳይ የፕሮጀክት ስራ ላይ ልምድ ካላቸውና በዓለም አቀፍ ደረጃ ተዋቂ ከሆኑ ቢያንስ ከሶስት ያላነሱ ድርጅቶች ጋር ቀደም ብሎ ግንኙነት ማድረግ አለበት፡፡

**ምህራፍ ስምንት**

**በራስ ተነሳሽነት የሚቀርብ የፕሮጀክት ሀሳብ**

**24. በራስ ተነሳሽነት የፕሮጀክት ሀሳብ ካቀረበ የግል ባለሀብት ጋር ስለሚደረግ የመጀመሪያ ስምምነት**

1. በራስ ተነሳሽነት የቀረበው የፕሮጀክት ሀሳብ በመገኛ አዋጅ አንቀጽ 43 (1) መሰረት በመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ተቀባይነት ካገኘ ሀሳቡን ያቀረበው የግል ባለሀብትና ተዋዋይ ባለስልጣን በመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ድጋፍ ፕሮጀክቱ ለቦርዱ ከመቅረቡ በፊት ከቀረበው ሀሳብ ጋር በተያያዘ ሀሳብ አቅራቢው ባለሀብትና የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ስለሚኖራቸው መስተና ግዴታ ስምምነት ይገባሉ፡፡ ይህ ስምምነት ቢያንስ የሚከተሉትን መካተት አለበት፡-

- ሀ/ በሀሳብ አቅራቢው የተዘጋጀውን ጥናት ይዘት ምስጢር ስለመጠበቅ፤
- ለ/ ሀሳቡን ያቀረበው የግል ባለሀብት ጨታውን ያላሸነፈ እንደሆነ የፕሮጀክት ጥናቱን መጠቀም ለተወያዩ ባለስልጣን ወይም ሌላ ወገን ስለሚላለፍበት መንገድና ሁኔታ፤
- ሐ/ ሀሳቡን ያቀረበው የግል ባለሀብት ጨታውን ያላሸነፈ እንደሆነ በመገኛ አዋጅ አንቀጽ 43(4) መሰረት ጥናቱን ለሚከላከል ላወጣው ወጪ ስለሚከፈል የገንዘብ ካሳ ወይም በጨታው ግምገማ ለሀሳብ አቅራቢው ስለሚጠጥ ተጨማሪ ነጥብ፤ እና
- መ/ ፕሮጀክቱን ለማዘጋጀት ስሚጠበቅ አስፈላጊ የሆኑ ቀጣይ እርምጃዎችን መለየትና ኃላፊነትን ስለመደልል፤

2. የመገንጠያ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል የዚህን አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ለማስፈጸም የሚያስችል የስምምነት ሞዴል ያዘጋጃል፡፡

**25. ስለ ማረጋገጫ ነጥብ እና የወጪ ማካካሻ ገንዘብ**

1. ሀሳቡን ያቀረበው የግል ባለሀብት ማነት፣ የተጨማሪ ነጥብ አሰጣጥ ዝርዝር ወይም ሀሳቡን ላቀረበው የግል ባለሀብት ለሰጠው ስለማቆላላው የካሳ ማጠን በወድድር ጨታ ስነ-ሥርዓት ስነ-ድ ወስጥ መግለጽ ያለበት ሲሆን፣ የቅድመ-ብቃት ሚጋገጫ የሚከፈል ዘመን ይኸው በዚህ ጊዜ ወስጥ ቢገለጽ ይመረጣል፡፡
2. ሀሳቡን ላቀረበው የግል ባለሀብት በጨታው ወድድር ሂደት ለሰጠው ስለሚባው ትክክለኛ የቴክኒክ ወይም የፋይናንስ መወዳደሪያ ተጨማሪ ነጥብ መወሰን አስቸጋሪ መሆኑን ከግምት ወስጥ በማስገባት የመገንጠያ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ሀሳቡን ላቀረበው ተወዳዳሪ የሚሰጠውን ተጨማሪ ነጥብ ወይም በአሸናፊነት ባይመረጥ የሚከፈለውን የወጪ ማካካሻ ገንዘብ ማጠን የመወሰን ስልጣን አለው፡፡
3. ለሀሳብ አቅራቢው ባለሀብት የሚከፈል የወጪ ማካካሻ ክፍያ ከአሸናፊው ተጨማሪ ጋር በማድረግ የፕሮጀክት ስምምነት የሚወሰነው ለፕሮጀክቱ የሚሰጠው የፋይናንስ ማቅረቢያ ቀን ገደብ ከሚገኝ እና የፕሮጀክቱ ትግበራ ከሚጀምሩ በፊት በፕሮጀክቱ ስምምነት እንደ ቅድመ ሁኔታ ተወስኖ ጨታውን ባሸነፈው የግል ባለሀብት እንዲከፈል መደረግ አለበት፡፡ ይህ ግዴታ በመወዳደሪያ ሀሳብ ማጠቃለያ ወስጥ በግልጽ ማጠቃለያ አለበት፡፡

**ምህራፍ ዘጠኝ**

**የመንግስትና የግል አጋርነት ስምምነት ይዘትና አፈጻጸም**

**26. የስምምነት ጊዜ**

1. በአዋጁ አንቀጽ 45 መሰረት በመንግስትና በግል አጋርነት የሚከፈል ፕሮጀክት የቆይታ ጊዜ እንደፕሮጀክቱ ዓይነትና ባህሪ የሚወሰን ሆኖ ከሃያ እስከ ሠላሳ ዓመት ይሆናል፡፡
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተደነገገው ቢኖርም የፕሮጀክቱ ልዩ ሁኔታ የሚጠይቅ ሲሆን ከሃያ ዓመት በታች የሚቆይ የፕሮጀክት ስምምነት ለደረግ ይችላል፡፡
3. በዚህ አንቀጽ የተመለከተው የፕሮጀክት የቆይታ ጊዜ ሲወሰን የፕሮጀክቱን ሀብት የአገልግሎት ዘመን፣ ፕሮጀክቱን በቀጣይነት ለማክከል የሚያስችል የፋይናንስ አቅርቦት መኖሩን እንዲሁም በአለም አቀፍ የገበያ ተሞክሮ ለተመሳሳይ ፕሮጀክቶች የሚሰጠው የቆይታ ጊዜ ከግምት ሊወሰድ ይገባል፡፡

**27. የፕሮጀክት ሀብቶችን ስለማስተላለፍ**

የፕሮጀክት ስምምነት ስምምነቱ ከወል ጊዜው አስቀድሞ ሲቋረጥ ወይም የስምምነት ጊዜው ሲጠናቀቅ የፕሮጀክቱ ሀብቶች ወደ ተዋዋይ ባለስልጣን ወይም ሌላ የመንግስት ተቋም የሚተላለፍበትን ሁኔታ ለወሰን ይችላል፡፡ ይህ በሚሆንበት ጊዜ የፕሮጀክት ስምምነቱ ተዋዋይ ባለስልጣኑ ወይም ሌላ የመንግስት ተቋም የፕሮጀክቱ ሀብቶች በአገልግሎት ምክንያት የሚተላለፍ

እርጅናን ከግምት ውስጥ በማስገባት የፕሮጀክቱ ሀብቶች በጥሩ ሁኔታ የማላለፍበትን አኳኑን የሚያረጋግጥበትን መንገድ መወሰን ይኖርበታል፡፡

**28. የፕሮጀክት ስምምነት ስለሚቀረጥ**

የፕሮጀክት ስምምነት የስምምነቱ ፍሬ ነገር መሆኑ፣ ከአቅም በላይ የሆነ ችግር ሚጠር፣ የክፍያ ግዴታን ያለመወጣት ወይም በፕሮጀክት ስምምነቱ የሚወሰኑ ሌሎች እንደአግባብነቱ ፕሮጀክቱን ለያቋርጡ የሚችሉ ወይም እንዲቋረጥ የሚያስገድዱ ሁኔታዎችን ለወሰን ይገባል፡፡

**ምህራፍ አሰር**  
**የመንግስትና የግል አጋርነት የሰነ-ምግባር ደንቦች**

**29. ሰነ-ምግባር**

1. በመንግስትና የግል አጋርነት የተሰማሩ ሠራተኞች የሚከተሉትን የሰነ ምግባር መርሆዎች ተከትለው ተግባራቸውን ያከናወናሉ፡-

ሀ/ የተፈጠረ ወይም ለፈጠረ የሚችል የጥቅም ግጭትን የማዘዝ እና ራሱን ከሂደቱ የማገለል፤

ለ/ ለዕጩ ተወዳዳሪና ፕሮጀክት ፈጻሚ የግል ባለሀብቶች እኩል የመወዳደርና የሚጸም እድል መስጠት፤

ሐ/ በሰነ አጋጣሚ ያወቃቸውን የመገኛ ፕሮጀክቱን፣ የተወዳዳሪ ወይም የፕሮጀክት ፈጻሚ የግል ባለሀብቱን ማሻሻያዎች በሚከተሉ መጠቀም፤

መ/ ከዕጩ ተወዳዳሪ ወይም ፕሮጀክት ፈጻሚ የግል ባለሀብት የሚቀርብን የገንዘብ ዋጋ ያለውን ስጦታ ፣ አገልግሎት ወይም የቅጥር ዕድል አለመቀበል፤

ሠ/ በሰነ ሂደት ያወቃቸውን ለፈጠሩ የታሰቡ ወይም የተፈጠሩ የሚሆኑ ተግባራትን ለሕግ አስፈጻሚ አካላት የማዘዝ እና ብልሹ አሰራርን ለመገገም የሚረገገውን ጥረት ማዘዝ፤

ረ/ ለህዝብ ሀብትና ንብረት ተቆርቋሪ መሆን፡፡

2. ማንኛውም ተወዳዳሪ የግል ባለሀብት የመንግስትና የግል ባለሀብት ሚጣ እና አፈጻጸም ለያዛባ ከሚችል ከማንኛውም ተግባር መቆጠብ አለበት፡፡ ስለሆነም፡-

ሀ/ የመንግስት መሪዎች ቤቱን ኃላፊ ወይም ሰራተኛ ተግባር ወይም ወሳኔ ለማዘዝ ወይም ከግል ባለሀብቱ ሚጣ እና የፕሮጀክት አፈጻጸም ጋር በተያያዘ መሪዎች ቤቱ ለከተለው የሚገባውን አሰራር ለማስለወጥ በመደለያ መልክ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ ማቆም ዓይነት ስጦታ አለመስጠት ወይም ስጦታ ለመስጠት ቃል አለመገባት ወይም ሌላ ማቆም የገንዘብ ዋጋ ያለውን ነገር ወይም አገልግሎት አለመስጠት፤

ለ/ የመገኛ ፕሮጀክት የግል ባለሀብት ሚጣ ወይም አፈጻጸም ለማዘዝ በሚከተለው የሀሰት ማረጃ አለመቅረብ ወይም መገለጽ የነበረበትን ሚጃ አለመደባደቅ፤

ሐ/ ተገቢ ያልሆነ ጥቅም ለማግኘት በማህበረ ሰባት ከሌላ ዕጩ ተወዳዳሪ ጋር በመመዘን የሀሰት ወድድር አለማድረግ፤

መ/ በስራ ሂደት ያወቃቸውን ለፈጠሩ የታሰቡ ወይም የተፈጠሩ የሚሉና ተግባራትን ለሕግ አስፈጻሚ አካላት የማዘወቅ እና ብልሹ አሰራርን ለመዘጋት የሚደረገውን ጥረት የማዘዘ፤

ግዴታ አለበት፡፡

**ምህራፍ አሰራ አንድ**  
**ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

**30. ቅሬታዎች**

1. የግል ባለሀብት ሲሚፕ በተከናወነው ወይም ሳይከናወን የቀረው ተግባር የመገኛ አዋጅን እና ይህንን መመሪያ ይጥሳል ብሎ የሚያምን ተወዳዳሪ የግል ባለሀብት ለመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል ወይም በደረጃ ለቦርድ አቤቱታ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

2. ከዚህ በታች የተዘረዘሩት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንድ (1) በተደነገገው መሰረት አቤቱታ ሊቀርብባቸው አይችሉም፡-

ሀ/ በመገኛ አዋጅ በተደነገገው መሰረት የሚከናወን የግል ባለሀብት የመሥሪያ ሠደዎች፤

ለ/ በመገኛ አዋጅ መሰረት ጨታን ወይም የመወዳደሪያ ሀሳብን ወድቅ ማድረግ፤

3. ተዋዋዩ ባለስልጣን በጨታው ከተሟላው የግል ባለሀብት ጋር የፕሮጀክት ስምምነት ከፈረመ በኋላ ሂደቱ ከዚህ ደረጃ እስከማድረስ ድረስ በመገኛ

ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ወይም በተዋዋዩ ባለስልጣን በተከናወኑ ወይም ሳይከናወኑ በቀሩ ተግባራት ምክንያት የሚከሰቱ አቤቱታዎች በመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል ወይም በቦርዱ ሊታዩ አይችሉም፡፡

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ሶስት (3) የተደነገገው ተፈጻሚ የሚሆነው የሚከተሉት ሁኔታዎች ሲሟሉ ነው፡-

ሀ/ በዚህ መመሪያ በተወሰነው የግዜ ገደብ ውስጥ ለመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል አቤቱታ ሳይቀርብ የፕሮጀክት ስምምነት የተፈረመ ከሆነ፤

ለ/ አቤቱታው ቀርቦ መገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል ምላሽ ከሰጠ እና አቤቱታ አቅራቢው በዚህ መመሪያ በተወሰነው የግዜ ገደብ ውስጥ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል በሰጠው ወሳኔ ላይ ለቦርዱ አቤቱታውን ሳይቀርብ የፕሮጀክት ስምምነት የተፈረመ ከሆነ፡፡

5. በመገኛ የግል ባለሀብት ሚጣ ላይ የሚከሰቱ አቤቱታዎች በፍታተብሔር ሥነ-ምግባር ሕግ የተቀመጡትን የአቤቱታ ስሜት ሥነ-ምግባር ደንቦች በጥብቅ መከተል ሳይስፈልግ ቀለል ባለ ሥነ-ምግባር ይታያሉ፡፡

**31. ለመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል ስለሚከሰቱ አቤቱታዎች**



1. በመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ወይም በተዋዋዩ ባለሥልጣን በተከናወነ ወይም ሳይከናወን በቀረ ተግባር ምክንያት የሚቀርብ አቤቱታ በመጀመሪያ ደረጃ መቅረብ ያለበት ለመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል ነው፡፡
2. እጩ ተወዳዳሪ አቤቱታው ሊቀርብ የሚችለው ለአቤቱታው መሰረት የሆነ ወሳኔ ካወቀበት ወይም ማወቅ ይገባው ከነበረበት ቀን ጀምሮ በአምስት (5) የሰራ ቀን ጊዜ ውስጥ ይሆናል፡፡
3. አቤቱታው በሁለቱ ወገኖች መካከል በሚደረግ ስምምነት ካልተፈታ በስተቀር የመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል የግል ባለሀብቱን መረጃ ሂደት በማግኘት አቤቱታው ከቀረበበት ቀን አንስቶ በአስር (10) የሰራ ቀን ጊዜ ውስጥ፤ ወሳኔው የተሰጠበትን ምክንያት ወይም አቤቱታው ተቀባይነት ያገኘ ከሆነ የሚወሰደውን የሚከተካከያ እርምጃ በመጥቀስ የጽሁፍ ወሳኔ መስጠት አለበት፡፡
4. የመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል በዚህ አንቀጽ ንሰሰ አንቀጽ ሶስት (3) በተወሰነው ጊዜ ወሳኔ ካልሰጠ ወይም አቤቱታ አቅራቢው የመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል በሰጠው ወሳኔ ያልረካ እንደሆነ የመገኛ ዳይሬክተር ጄኔራል ወሳኔ ለአቤቱታ አቅራቢው መገለጽ ከነበረበት የመጨረሻ ቀን ወይም ወሳኔ የሰጠ ከሆነ ወሳኔው ከተገለጸለት ቀን አንስቶ በሚቆይ ሰዓት (7) የሰራ ቀን ጊዜ ውስጥ ለቦርዱ አቤቱታው ሊቀርብ ይችላል፡፡

**32. ለቦርዱ ስለሚቀርብ አቤቱታ**

1. ቦርዱ አቤቱታ ሲቀርብለት ወዲያው ለመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል እና/ወይም ለተዋዋዩ ባለሥልጣን አቤቱታ የቀረበ መሆኑን የሚያሳይ ማስታወቂያ በጽሁፈት ቤቱ በከፊል ይልካል፡፡ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ወይም ተዋዋዩ ባለሥልጣን ቦርዱ ወሳኔ እስከሚገኝ ድረስ በጉዳዩ ላይ የሚደረግ ማክቸውንም ቀጣይ እንቅስቃሴ ወዲያው ማቆም አለበት፡፡
2. ቦርዱ የእጩ ተወዳዳሪውን አቤቱታ ወደቅ ካላደረገው በስተቀር፡ -
  - ሀ/ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ወይም ተዋዋዩ ባለሥልጣን ሕጉን ያልጠበቀ ተግባር እንዳያከናውን እና ወሳኔ እንዳይሰጥ ሊያግድ፤
  - ለ/ የግል ባለሀብቱን ከመረጃ ወይም የፕሮጀክት ስምምነት ከመረጃ ጋር ከተያያዙ ወሳኔዎች በስተቀር የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ወይም ተዋዋዩ ባለሥልጣን ስራውን እንዳያከናውን፤
  - ሐ/ የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጄኔራል ወይም ተዋዋዩ ባለሥልጣን ከሕግ ውጭ ያከናውነው ተግባር ወይም የሰጠው ወሳኔ በሙሉ ወይም በከፊል ወደቅ እንዲሆን፤
 ወሳኔ ሊሰጥ ይችላል፡፡
3. ቦርዱ በአቤቱታው ላይ ወሳኔ ከመስጠቱ በፊት ስለአቤቱታው ማወቅ ለሚገባቸው አካላት ማስወቅ፤ ከነዚህም አካላት የቀረበ መረጃ እና መከራከሪያ ሀሳብ ካለ ይህንኑ መመሪያ አለበት፡፡

4. ቦርዱ አቤቱታ ከቀረበለት ቀን አንስቶ በሃያ አንድ (21) የሰራ ቀናት ውስጥ ለወሳኔው መሰረት የሆኑትን ምክንያቶች እና የተወሰዱትን የጭነት እርምጃዎች በመጥቀስ ወሳኔ መስጠት አለበት፡፡

**33. በመገኛ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል ወይም በተዋዋይ ባለስልጣን ለቦርዱ ስለማቅረብ አቤቱታ**

1. በግል ባለሀብት መረጃ ሂደት የመገኛ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል ወይም ተዋዋይ ባለስልጣኑ ከተወዳዳሪ ወይም ከፕሮጀክት ፈጻሚ የግል ባለሀብቱ ሕገ ወጥ ድርጊት ወይም ሕጋዊ ጥቅሜ የሚገኝ ድርጊት ተፈጽሞበኛል ብሎ ሲያምን በጨቋ ሰነድ ወይም በስምምነት ሰነድ መሰረት የሚወሰዱት እርምጃዎች እንደተጠበቁ ሆኖ ጉዳዩን ለቦርዱ በጽሁፍ ያቀርባል፡፡

2. ቦርዱ ከመገኛ ዳይሬክቶሬት ጀኔራል ወይም ከተዋዋይ ባለስልጣን አቤቱታ ሲቀርብለት አቤቱታ የቀረበ መሆኑን እና የአቤቱታውን ፍሬ ሀሳብ የሚያልጽ የጽሁፍ ማሳሰቢያ አቤቱታ ለቀረበበት ዕጩተወዳዳሪ ወይም ለፕሮጀክት ፈጻሚ የግል ባለሀብት ይልካል፡፡

3. ቦርዱ አቤቱታውን ለመመርመር እና ወሳኔ ለመስጠት ተገቢ ሆኖ ሲያገኘው ጉዳዩ የሚከተሉትን አካላት ጠርቶ ማህጸን ወይም መረጃ መጠየቅ እና

ማግኘት እንዲሁም ከማንኛውም አካል የሚገኝ ድጋፍ መጠየቅ እና ማግኘት ይችላል፡፡

4. ቦርዱ የቀረበለትን አቤቱታ በተገቢው በመመርመር አቤቱታው በቀረበለት በሃያ አንድ (21) የሰራ ቀናት ጊዜ ውስጥ ወሳኔ ይሰጣል፡፡

5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ አራት (4) መሰረት ቦርዱ የሚጠው ወሳኔ ከሚከተሉት አንዱ ሊሆን ይችላል፡-

ሀ/ ጥፋተኛ ሆኖ የተገኘው ተዋዳዳሪ ወይም ፕሮጀክት ፈጻሚ የግል ባለሀብት በማንኛውም የመንግስትና የግል አጋርነት ፕሮጀክት ወድድር ለተወሰነ ወይም ላልተወሰነ ጊዜ እንዳይሳተፍ ማድረግ፤

ለ/ የጽሁፍ ማሳሰቢያ መስጠት፤

ሐ/ የቀረበውን አቤቱታ ወደቅ ማድረግ፤

**34. መመዘኛውን ስለማሻሻል**

ሜስትሩ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ይህን መመዘኛ ሊሻሻል ይችላል፡፡

**35. መመዘኛው የሚፈጸምበት ጊዜ**

ይህ መመዘኛ ከ \_\_\_\_\_ ቀን 2010 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አብራሃም ተክሰተ (ዶ/ር)  
የገንዘብና አኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር ሚስትር  
\_\_\_\_\_ ቀን 2010 ዓ.ም

አዳራሽ አባባ